

Mối quan hệ giữa thuế, FDI và chất lượng môi trường ở các nước đang phát triển

Huỳnh Văn Mười Một⁽¹⁾ • Diệp Thanh Tùng⁽²⁾

Ngày nhận bài: 09/10/2017 | Biên tập xong: 02/5/2018 | Duyệt đăng: 10/5/2018

TÓM TẮT: Bài viết nghiên cứu vai trò của thuế trong mối quan hệ giữa FDI và chất lượng môi trường (CLMT) tại 88 quốc gia đang phát triển giai đoạn 2001–2013 bằng phương pháp ước lượng S-GMM (System Generalized Method of Moments). Kết quả ước lượng cho thấy, có sự khác biệt trong các tác động của FDI, nguồn thu thuế và biến tương tác của chúng lên CLMT trong mẫu tổng thể và hai mẫu phụ dựa trên thu nhập – các quốc gia có thu nhập trung bình thấp và các quốc gia có thu nhập trung bình cao. Ngoài ra, các biến kiểm soát như chất lượng quản trị công, đầu tư trong nước, tăng trưởng kinh tế, độ mở thương mại, lạm phát và cơ sở hạ tầng cũng tác động đến CLMT tại các quốc gia này. Các phát hiện trên đưa đến một số hàm ý chính sách quan trọng cho chính phủ tại các nước đang phát triển.

TỪ KHÓA: chất lượng môi trường, FDI, thuế, S-GMM, các nước đang phát triển.

1. Giới thiệu

CLMT ngày càng xấu đi khi lượng khí thải từ các hoạt động sản xuất và tiêu dùng là nguyên nhân chính dẫn đến hiện tượng nóng lên toàn cầu có ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển của xã hội loài người. Để đối phó với vấn đề này, nhiều hội nghị về biến đổi khí hậu của Liên Hiệp Quốc đã được tổ chức để thúc đẩy chính phủ các nước cùng nhau giải quyết, do đó nhiều thỏa thuận đã được ký kết như Nghị định thư Kyoto 1997 về cắt giảm khí thải và Thỏa thuận Paris 2016 về chống biến đổi khí hậu. Mặc dù vẫn còn nhiều tranh cãi nhưng tác động tiêu cực của dòng vốn FDI lên môi trường tại các nước đang phát triển đã được khẳng định.

Dòng vốn FDI có ảnh hưởng mạnh lên nền kinh tế thế giới vì là nguồn lực quan trọng cho tăng trưởng kinh tế cả ở các nước phát triển

lẫn đang phát triển. Vì thế, hầu hết các quốc gia, đặc biệt các nước đang phát triển, nỗ lực thiết kế, điều chỉnh và ban hành các chính sách để thu hút vốn FDI, trong đó có các chính sách về thuế. Do vậy, việc nghiên cứu vai trò của chính sách thuế vừa có thể giúp thu hút FDI vừa nâng cao CLMT tại các nước đang phát triển là rất quan trọng.

De Santis & Stähler (2009) đầu tiên phát triển mô hình lý thuyết kết nối bộ ba FDI, thuế

⁽¹⁾ **Huỳnh Văn Mười Một** – Trường Đại học Trà Vinh; Số 126 Nguyễn Thiện Thành, Khóm 4, Phường 5, Thành phố Trà Vinh, Tỉnh Trà Vinh; **Email:** muoimot@tvu.edu.vn.

⁽²⁾ **Diệp Thanh Tùng** – Trường Đại học Trà Vinh; Số 126 Nguyễn Thiện Thành, Khóm 4, Phường 5, Thành phố Trà Vinh, Tỉnh Trà Vinh; **Email:** dttung@tvu.edu.vn.